

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind constatarea, înregistrarea și evidența contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural din municipiul Chișinău

În scopul implementării prevederilor art. 423⁸ din Codul contravențional al Republicii Moldova, precum și în vederea uniformizării modului de înregistrare și evidență unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, de întocmire a actelor procesuale și a documentelor emise în cadrul procesului contravențional, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 517/2022 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, a Regulamentului cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, în temeiul art. 16 din Legea nr. 71/2007 cu privire la Registre, Legii nr. 185/2020 cu privire la sistemul informațional automatizat de evidență unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, Regulamentului de organizare și funcționare al Direcției generale cultură și patrimoniu cultural, aprobat prin decizia Consiliului municipal nr. 9/2 din 19.07.2022, Consiliul Municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă Instrucțiunea privind constatarea, înregistrarea și evidența contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural din municipiul Chișinău, conform anexei.

2. Se aprobă formularele-tip ale documentelor și actelor procesuale întocmite de către angajații împuterniciți cu atribuții de agent constator din cadrul Direcției generale cultură și patrimoniu cultural, în procesul contravențional, conform anexelor 1-10.

3. Se stabilește că în cazul eliberării din funcția deținută a persoanei desemnate în calitate de agent constator sau în cazul funcției vacante și suplinirii funcției vacante, această calitate o va deține persoana angajată în funcția respectivă, fără a fi emis un act administrativ în acest sens.

4. Agenții constatori din cadrul Direcției generale cultură și patrimoniu cultural, se obligă să întocmească conform competenței, documentele, actele procesuale cu privire la contravenție pe cazurile depistate/sesizate de persoane fizice/juridice, în caz de necesitate, să solicite ajutorul și suportul altor autorități publice de specialitate, subdiviziuni ale Primăriei municipiului Chișinău, cu competențe în domeniile vizate în cadrul examinării procesului contravențional.

5. În activitatea lor, agenții constatori se vor conduce de prevederile articolelor din Codul contravențional al Republicii Moldova, Codul de procedură penală și de prevederile prezentei decizii.

6. Direcția relații publice și buget civil va asigura informarea populației prin publicarea prezentei decizii pe pagina oficială a Primăriei Municipiului Chișinău.

7. Viceprimarul de ramură al municipiului Chișinău, va asigura control executării prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR INTERIMAR
AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

INSTRUCȚIUNE

cu privire la constatarea, înregistrarea și evidența contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural din municipiul Chişinău

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Instrucțiunea cu privire la constatarea înregistrarea și evidența contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural din municipiul Chişinău (în continuare - *Instrucțiune*), stabilește modul de constatare, înregistrare și evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale, precum și a persoanelor fizice și juridice care au săvârșit contravenții asupra bunurilor ce fac parte din patrimoniul cultural al municipiului Chişinău de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, precum și modul de întocmire, eliberare, evidență și păstrare a actelor procesuale utilizate în procesul contravențional.

2. Scopul prezentei Instrucțiuni este instituirea unui cadru procedural unitar privind constatarea, înregistrarea, evidența și raportarea contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural, în vederea asigurării unei administrări eficiente, transparente și conforme cadrului normativ de referință.

3. Noțiuni de bază:

- **agent constator** - persoana cu funcție de răspundere, împuternicită de autoritatea competentă, care, în limitele competenței sale, constată faptele ce întrunesc elementele contravenției asupra bunurilor de patrimoniu cultural, întocmește actele procesuale aferente și asigură transmiterea materialelor cauzei contravenționale organului abilitat pentru examinare, în conformitate cu legislația în vigoare;

- **act procesual** - document prin care se consemnează orice acțiune procesuală, exercitată de agentul constator, prevăzută de Codul contravențional;

- **apărător** - persoană care, în condițiile legislației contravenționale, acordă asistență juridică persoanei care a săvârșit contravenția, reprezentându-i interesele pe parcursul constatării, examinării și soluționării cauzei contravenționale, în vederea garantării respectării drepturilor procesuale ale acesteia. (avocat);

- **amendă** - sancțiune contravențională pecuniară aplicată persoanei fizice sau juridice, ca urmare a săvârșirii unei contravenții, având scopul de a preveni încălcarea normelor legale și de a asigura respectarea legislației în vigoare;

- **bunuri de patrimoniu cultural**: edificii cu statut de monument de istorie, cultură și arhitectură de categorie locală, patrimoniul arheologic, monumente de for public de categoria B;

- **constatarea faptei contravenționale** - activitatea procedurală desfășurată de agentul constator, în limitele competenței sale, care are ca scop identificarea, documentarea și aprecierea existenței unei fapte ce întrunește elementele constitutive ale contravenției, în vederea pornirii procedurii contravenționale și întocmirii actelor procesuale corespunzătoare;

- **contravenție** - fapta ilicită, săvârșită cu vinovăție de o persoană fizică sau juridică, care încalcă normele legale privind protejarea, conservarea, utilizarea sau valorificarea bunurilor ce fac parte din patrimoniul cultural al municipiului Chişinău de categorie locală și/sau monumente de for public de categoria B, și care, conform prevederilor legale, atrage răspunderea contravențională;

- **contravenție flagrantă** - contravenție descoperită în momentul săvârșirii ei sau înainte ca efectele ei să fie consumate;

- **citare (invitație scrisă)** - o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional;

- **document** - dovadă scrisă prin care se adeverește un fapt;

- **interpret/traducător** - persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muți sau surzi, cunoaște terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenționale și acceptă să participe în această calitate, fiind desemnat de către agentul constator;

- **martor** - persoana citată în această calitate de către autoritatea competentă, care are cunoștința despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional;

- **martor asistent** - persoana care este prezentă în momentul întocmirii procesului-verbal și urmează a fi identificat cu indicarea: numele, prenumele, domiciliul, telefon de contact, în cazul întocmirii procesului-verbal în lipsa contravenientului sau în cazul în care ultimul refuză să semneze procesul-verbal;

- **persoana fizică** - este persoana responsabilă care, în momentul săvârșirii contravenției, are împlinită vârsta de 18 ani și e pasibilă de răspundere contravențională;

- **persoana cu funcție de răspundere** - persoană căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție, organizatorice ori economice, este pasibilă de răspundere contravențională pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de Codul contravențional;

- **persoană juridică** - entitate constituită în conformitate cu legislația Republicii Moldova, care dispune de patrimoniu propriu, are un sediu și un scop determinat, acționează în nume propriu și răspunde contravențional pentru faptele săvârșite în legătură cu activitatea sa, ce aduc prejudiciu bunurilor de patrimoniu cultural ale municipiului Chișinău, potrivit prevederilor legale;

- **probe** - elemente dobândite în modul stabilit de Codul contravențional, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei;

- **proces contravențional** - activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligațiuni, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției;

- **responsabilitate** - starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și de a-și dirija acțiunile.

II. DOMENIUL DE COMPETENȚĂ / APLICARE

4. Prezenta Instrucțiune se aplică în procesul de constatare a contravențiilor săvârșite asupra bunurilor de patrimoniu cultural aflate pe teritoriul municipiului Chișinău, în special, în:

1) încălcarea regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului arheologic sau a monumentelor de for public;

2) intervențiile prin construire neautorizată sau cu încălcarea autorizației de construire pe terenul monumentului istoric, al monumentului de for public ori în zonele lor de protecție;

3) edificarea, fără aprobări legale, a monumentelor de for public;

4) demontarea, strămutarea sau modificarea monumentelor de for public fără aprobări legale;

5) efectuarea de intervenții, lucrări de reparație, modificare, demolare sau construcție neautorizată asupra bunurilor de patrimoniu cultural;

6) neîndeplinirea atribuțiilor legate de întreținerea, îngrijirea, conservarea și restaurarea bunurilor de patrimoniu cultural;

7) degradarea, distrugerea, mutilarea bunurilor de patrimoniu cultural;

8) alte fapte contravenționale prevăzute de legislația în vigoare privind protejerea patrimoniului cultural.

5. Constatarea faptelor contravenționale, documentarea acestora, precum și înregistrarea, evidența cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții asupra bunurilor de patrimoniu cultural se realizează de către agenții constatați imputerniciți prin act administrativ, în conformitate cu prevederile cadrului normativ de referință.

6. În cazul constatării intervențiilor neautorizate prevăzute la pct. 4, agentul constator aplică planul de remediere conform prevederilor art. 46¹ din Codul contravențional privind planul de remediere, anexa nr.3.

7. Planul de remediere reprezintă un document anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție, în care agentul constator stabilește, cu titlu de recomandare, măsuri de remediere și termenul realizării acestora în vederea conformării contravenientului cu cerințele legislației.

8. Termenul de remediere reprezintă o perioadă între 30 și 90 de zile lucrătoare de la data comunicării procesului-verbal cu privire la contravenție, în decursul căreia contravenientul are posibilitatea remedierii încălcărilor constatate și conformării cu cerințele legislației. Termenul de remediere se stabilește luând în considerare circumstanțele săvârșirii faptei și complexitatea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către contravenient. Termenul de remediere stabilit de agentul constator nu poate fi modificat.

9. Agentul constator nu întocmește un plan de remediere în cazul în care:

1) contravenientul înlătură imediat încălcarea constatată;

2) în termen de 3 luni de la data realizării unei măsuri de remediere din planul de remediere, contravenientul săvârșește din nou contravenția pentru care aceasta a fost stabilită;

3) încălcarea este iremediabilă.

10. Responsabilitatea realizării măsurilor de remediere revine persoanei care, conform legii, poartă răspundere contravențională pentru faptele constatate.

11. În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constator verifică acțiunile întreprinse de contravenient și completează partea a II-a a planului de remediere, în care menționează în ce proporție au fost realizate măsurile de remediere stabilite.

12. În cazul în care, în urma verificării indicate la pct.11, se constată neconformarea contravenientului cu cerințele legale și nerealizarea măsurilor de remediere în termenul stabilit, agentul constator întocmește un alt proces-verbal cu privire la contravenție, și-l remite spre examinare în fond instanței de judecată competente.

III. ATRIBUȚIILE AGENTULUI CONSTATOR

13. Agenții constatatori activează în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Codului contravențional al Republicii Moldova, Codului penal al Republicii Moldova, Legea ocrotirii monumentelor, precum și actele normative care reglementează domeniile de activitate și competențele funcționale.

14. Obligațiile agenților constatatori:

1) să se prezinte la fața locului, în termen legal, după sesizare sau după informații operative, și să stabilească data, locul, modul de săvârșire, persoanele implicate, prejudiciul adus bunului cultural și împrejurările concrete ale faptei;

2) să identifice și să documenteze fapta ilicită, verificând circumstanțele producerii acesteia și colectând datele necesare stabilirii existenței elementelor constitutive ale contravenției;

3) să efectueze constatări la fața locului, utilizând, după caz, mijloace tehnice de înregistrare, precum fotografierea, filmarea sau alte metode admise de legislația în vigoare;

4) să audieze persoana implicată, martorii sau alte persoane care pot oferi informații relevante, cu respectarea prevederilor procedurale aplicabile;

5) să solicite, să primească și să examineze documente, planuri, schițe, autorizații, avize, proiecte tehnice ori alte materiale necesare elucidării situației de fapt;

6) să colaboreze, după caz, cu alte autorități competente în domeniul protejării patrimoniului cultural, precum și cu instituții publice sau private implicate;

7) să întocmească procesul-verbal de constatare a contravenției cu respectarea cerințelor legale privind forma și conținutul actului;

8) să consemneze în procesul-verbal toate datele relevante privind circumstanțele faptei, natura prejudiciului și orice alte elemente necesare soluționării cauzei;

9) să evalueze, după caz, gradul de afectare a bunului de patrimoniu cultural și propune măsurile de remediere adecvate;

10) să solicite opinia unui expert sau specialist, în situația în care aprecierea prejudiciului sau a intervențiilor necesare depășește competențele tehnice ale agentului constator;

11) să propună întocmirea unui plan de remediere, în condițiile legislației aplicabile, și supraveghează executarea acestuia în termenul stabilit;

12) să asigure respectarea principiilor legalității, imparțialității, proporționalității și transparenței în exercitarea atribuțiilor ce îi revin;

13) să aducă la cunoștința persoanei vizate drepturile și obligațiile procedurale, conform legislației privind procedura contravențională;

14) să înregistreze și să țină evidența cauzelor contravenționale, inițiate conform registrelor de evidență a contravențiilor;

15) să ia măsuri necesare pentru asigurarea regimului de protecție a datelor cu caracter personal, obținute în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, în corespundere cu cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate în temeiul Hotărârii de Guvern nr. 1123/2010;

16) să utilizeze informația obținută în cadrul examinării procesului contravențional doar în scopul exercitării, atribuțiilor de serviciu, în corespundere cu legislația;

17) să nu admită erori sau greșeli la întocmirea actelor procesuale cu privire la contravenție, precum și să indice toate datele și informațiile deplin, vizibil și argumentat privind fapta contravențională;

18) să participe la ședințele instanțelor de judecată, pentru soluționarea contravențiilor constatate și expediate pentru adoptarea deciziei conform competenței, pentru a da explicații sau/și pregăti actele necesare la examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă;

19) să conteste hotărârea instanței de judecată, în cazul când nu este de acord cu aceasta sau a fost emisă o hotărâre/decizie în defavoarea administrației publice locale.

15. Drepturile agenților constatori:

1) să aibă acces, în condițiile legii, la locul unde s-a săvârșit fapta contravențională, precum și la bunul de patrimoniu cultural afectat, în vederea efectuării constatărilor necesare;

2) să solicite și să primească de la persoanele fizice sau juridice vizate date, informații și explicații relevante pentru stabilirea circumstanțelor contravenției;

3) să solicite prezentarea și să examineze documente, planuri, schițe, autorizații, avize, proiecte tehnice sau orice alte materiale necesare elucidării situației de fapt;

4) să utilizeze mijloace tehnice speciale de înregistrare, inclusiv fotografierea, filmarea sau realizarea de înregistrări audio, în măsura permisă de legislație;

5) să solicite colaborarea altor autorități competente, instituții publice sau persoane juridice de drept privat, în măsura în care acest lucru este necesar soluționării cazului;

6) să solicite efectuarea unei expertize sau opinia unui specialist atunci când natura faptei, a prejudiciului ori a intervenției asupra bunului depășește competențele sale profesionale;

7) să dispună suspendarea lucrărilor sau oprirea activităților care aduc atingere integrității bunului de patrimoniu cultural, în condițiile prevăzute de lege;

8) să solicite intervenția organelor de ordine publică în situațiile în care exercitarea atribuțiilor este împiedicată sau când sunt necesare măsuri pentru protejarea bunului de patrimoniu cultural;

9) să întocmească actele procedurale prevăzute de legislația contravențională și să propună aplicarea măsurilor de remediere, atunci când este cazul;

V. ÎNREGISTRAREA ȘI EVIDENȚA CONTRAVENȚIILOR

1. Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții

26. Înregistrarea și evidența documentelor și actelor procesuale încheiate în procesul contravențional sunt înregistrate în Sistemului informațional automatizat de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții (în continuare *Sistemul informațional*).

27. Sistemul informațional reprezintă un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale, mijloace tehnice de program și metodologii, aflate în interconexiune și destinate evidenței contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții; păstrării, prelucrării și utilizării informațiilor cu caracter contravențional în cadrul Sistemului, precum și automatizării proceselor și fluxurilor de lucru specifice domeniului combaterii fenomenului contravențional.

28. Sistemul informațional are drept scop formarea și ținerea Registrului de stat al contravențiilor ca resursă informațională în domeniul contravențional, fiind destinat organelor abilitate cu funcții de constatare, examinare și/sau soluționare a contravențiilor.

29. Înregistrarea în Sistemul informațional a actelor de evidență emise în cadrul procesului contravențional se realizează în limba de stat.

30. În Sistemul informațional se includ următoarele documente și acte procesuale încheiate în cadrul procesului contravențional:

- 1) *cu numerotație specială*:
  - a) raport privind înregistrarea contravenției;
  - b) proces-verbal cu privire la contravenție;
- 2) *fără numerotație specială*:
  - 3) proces-verbal de cercetare la fața locului.

În cadrul Sistemului informațional automatizat, nu se înregistrează și nu se supun evidenței următoarele acte procesuale:

- a) proces-verbal de examinare;
- b) proces-verbal de audiere a martorului;
- c) proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional;
- d) citație, anexa nr. 9;
- e) alte documente și acte procesuale prevăzute de Codul de procedură penală și Codul contravențional, necesare pentru soluționarea cauzelor contravenționale.

31. În cazul în care agentul constator deține suficiente informații care indică o probabilitate ridicată de comitere a unei contravenții, fie în urma verificărilor efectuate în teritoriu, fie ca urmare a primirii de informații, sesizări sau plângeri din partea persoanelor fizice, juridice, instituțiilor publice ori organelor de drept, acesta întocmește un Raport de înregistrare a contravenției pe numele șefului subdiviziunii autorității competente și inițiază acțiunile procesuale și de documentare necesare privind fapta contravențională.

2. Raportul privind înregistrarea contravenției

32. Raportul privind înregistrarea contravenției (anexa nr.1) este documentul oficial de evidență statistică primară prin intermediul căruia este realizată înregistrarea și evidența tuturor contravențiilor (cauzelor contravenționale) constatate de către agenții constatori, competenți să examineze contravenții în conformitate cu art. 423⁸ din Codul contravențional.

33. Raportul privind înregistrarea contravenției se întocmește de către agentul constator în următoarele cazuri:

1) când acesta deține informații suficiente care indică o probabilitate ridicată de comitere a unei fapte contravenționale;

2) când fapta contravențională este constatată direct, în urma verificărilor efectuate în teritoriu;

3) când sunt primite sesizări, plângeri sau alte informații din partea persoanelor fizice, persoanelor juridice, instituțiilor publice ori organelor de ocrotire a normelor de drept, referitoare la posibila comitere a unei contravenții;

4) când există indicii materiale sau documentare (foto, video, rapoarte tehnice, constatări oficiale etc.) care justifică inițierea procedurii contravenționale;

5) în alte situații expres prevăzute de lege sau de actele normative aplicabile, care impun înregistrarea faptei contravenționale.

34. Raportul privind înregistrarea contravenției se prezintă de către agentul constatatator șefului subdiviziunii autorității competente, investit cu dreptul de semnătură asupra documentelor de constatare a contravențiilor.

35. Șeful subdiviziunii autorității competente verifică autenticitatea și plenitudinea informației reflectate în Raport și aprobă înregistrarea acestuia de către persoana responsabilă de evidența contravențiilor. În cazul în care raportul nu a fost completat corect sau deplin, șeful subdiviziunii asigură înlăturarea neconformităților existente.

36. Raportul privind înregistrarea contravenției, se înregistrează imediat după aprobarea șefului subdiviziunii, în Registrul de evidență a contravențiilor (în continuare *Registrul de evidență*) și se introduce în Sistem în cel mult 24 de ore, de la momentul aprobării înregistrării.

37. Raportul de înregistrare a contravenției nu se emite în cazul contravențiilor flagrante.

38. Raportul de înregistrare a contravenției întocmit în cadrul procesului contravențional se completează pe formular cu numerotație specială.

39. Evidența cantitativă de primire și eliberare a formularelor cu numerotație specială, se efectuează în Registrul de primire și folosire a formularelor cu numerotație specială (în continuare - *Registrul formularelor*), anexa nr. 10.

40. Raportului privind înregistrarea contravenției se completează, după cum urmează:

1) *De către agentul constatatator:*

a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii;

b) numele și prenumele agentului constatatator, denumirea autorității pe care o reprezintă;

c) timpul (ziua, luna, anul și ora sau perioada), locul (*localitatea, strada și numărul/blocului/apartamentului în cazul când este atribuit*) săvârșirii faptei contravenționale constatate, descrierea acesteia, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor juridice, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și a elementelor constitutive ale contravenției. De asemenea, se include numărul de înregistrare anterior atribuit informației, sesizării, plângerii sau altor materiale parvenite spre examinare și înregistrate în Registrul documentelor de intrare în cancelaria/secretariatul subdiviziunii;

d) în caz că făptuitorul este identificat:

- la compartimentul „*Persoana fizică*”, se include: numele, prenumele făptuitorului și data nașterii, cetățenia, sexul, ocupația, seria și număr act de identitate, IDNP, domiciliul;

- la compartimentul „*Persoana juridică*”, se include denumirea, sediul, IDNO, numele, prenumele și data nașterii persoanei fizice care o reprezintă;

e) la compartimentul „*Ignorând prevederile*” se indică actul normativ care a fost ignorat;

f) la compartimentul „*La raport se anexează*” se includ datele documentelor și actelor anexate;

g) compartimentul „*Soliciti*” se completează cu denumirea subdiviziunii în cadrul căreia este instituit Registrul de evidență și se aplică semnătura agentului constatatator care a completat formularul cu numerotație specială.

2) *De către șeful subdiviziunii autorității competente:*

a) în spațiul compartimentului „*APROB*”, se include semnătura personală și data aplicării acesteia.

3) *De către persoana responsabilă de evidența contravențiilor:*

a) în spațiile compartimentului „*Numărul de înregistrare*”, se includ cifrele numărului de ordine atribuit conform Registrului de evidență;

b) spațiile compartimentului „Codul agentului constatator” se includ cifrele numărului de identificare în sistem, atribuit agentului constatator care a completat formularul Raportului privind înregistrarea contravenției.

3. Procesul-verbal cu privire la contravenție

41. Procesul-verbal cu privire la contravenție (anexa nr. 2) reprezintă actul prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal cu privire la contravenție se întocmește de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

42. În cazul pluralității de contravenții săvârșite de aceeași persoană, constatate în același timp de același agent constatator, a căror soluționare ține de competența aceluiași organ, se întocmește un singur proces-verbal;

43. În cel mult 24 de ore de la data întocmirii, procesul-verbal cu privire la contravenție se înscrie în Registrul de evidență a proceselor-verbale cu privire la contravenții în ordinea încheierii și depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatator și se introduce în Sistemul informațional, în corespundere cu prevederile Regulamentului privind evidența unică a contravențiilor și cauzelor contravenționale aprobat în prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2022.

44. Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde:

- 1) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii;
- 2) funcția, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă;
- 3) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;
- 4) fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție;
- 5) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției;
- 6) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art. 384 și 387 din Codul Contravențional al Republicii Moldova;

45. În cazul în care persoană în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional este un minor, în procesul-verbal se va consemna și numele, prenumele, domiciliul părinților sau ale altor reprezentanți legali.

46. În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional sau victima nu cunoaște limba procesului-verbal, se asigură asistența unui interpret/traducător, datele lui consemnându-se în procesul-verbal.

47. Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

48. Faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon). În lipsa unui martor, agentul constatator va consemna motivele care au condus la încheierea procesului-verbal în acest mod.

49. Nu poate avea calitatea de martor un alt agent constatator.

50. În procesul-verbal nu se admit rectificări, adăugiri, alte modificări. În cazul necesității unor astfel de acțiuni se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

51. Partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde propunerea agentului constatator de expediere în instanța de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, privind aplicarea sancțiunii generale și complementare.

52. Copia de pe procesul-verbal cu privire la contravenție se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. În cazul procesului-verbal încheiat în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art. 382 din Codul Contravențional al Republicii Moldova.

53. Procesele-verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

54. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, în corespundere cu art. 384 din Codul Contravențional, are dreptul:

- 1) la apărare;
- 2) dreptul de a fi informată, în termen rezonabil, despre fapta contravențională de care este acuzată și despre temeiurile pornirii procesului contravențional;
- 3) dreptul de a prezenta explicații, dovezi și cereri în apărarea sa;
- 4) dreptul de a fi asistată de un avocat sau de un reprezentant ales, în toate etapele procedurii contravenționale;
- 5) dreptul de a avea acces la materialele cauzei și de a solicita copii ale acestora;
- 6) dreptul de a contesta acțiunile și actele agentului constatator, precum și decizia privind sancționarea, în condițiile legii;
- 7) dreptul de a beneficia de prezumția nevinovăției până la stabilirea vinovăției printr-un act egal și definitiv;
- 8) dreptul de a refuza să dea declarații care ar putea fi folosite împotriva sa.

55. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, în corespundere cu art. 384 din Codul Contravențional, este obligată:

- 1) să se prezinte, la chemarea organului constatator sau a instanței de judecată, pentru examinarea cauzei contravenționale;
- 2) să ofere explicații și informații veridice referitoare la fapta imputată, fără a împiedica desfășurarea procedurii contravenționale;
- 3) să prezinte, la solicitarea organului constatator, actele și documentele necesare pentru verificarea circumstanțelor cauzei;
- 4) să respecte dispozițiile legale și măsurile procesuale aplicate în cadrul procedurii contravenționale;
- 5) să comunice agentului constatator orice schimbare de domiciliu sau reședință pe durata examinării cauzei.

56. În procesul contravențional, autoritatea competentă este obligată să asigure părților și altor participanți la proces, respectarea drepturilor procesuale în condițiile Codului contravențional.

57. În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă este obligată să aducă la cunoștința persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, dreptul de a fi asistată de un apărător.

58. În scopul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, agenții constatori vor fi asigurați permanent de către conducătorul subdiviziunii autorității competente, cu numărul suficient de exemplare a Rapoartelor privind înregistrarea contravenției seria RAP, a proceselor-verbale cu privire la contravenție în complet original-copie, seria PC, cu rechizite de cancelarie necesare pentru exercitarea obligațiilor ce le revin, în vederea acumulării probelor la cauza contravențională.

59. În scopul obținerii informației privind persoana în a cărei privință urmează a fi întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, până la examinarea faptei contravenționale la fața locului, agentul constatator va obține informația respectivă, apelând la serviciile bazei de date a Agenției Servicii Publice. În acest scop, șeful subdiviziunii autorității competente va asigura agenții constatori cu accesul la baza de date, contractând anual cu instituțiile menționate, prestarea serviciilor respective.

60. Identitatea agentului constatator va fi confirmată prin legitimație, eliberată de competentă.

61. Pe parcursul examinării sesizărilor și a faptelor contravenționale, agenții constatori vor conlucra și vor solicita suportul specialiștilor din cadrul altor subdiviziuni ale Primăriei municipiului Chișinău și altor autorități de categorie locală și națională (ex. *Direcția generală*

4. Evidența contravențiilor și a documentelor emise în cadrul procesului contravențional

62. Evidența cauzelor contravenționale presupune înregistrarea în Registrul de evidență a contravențiilor și în Sistemul informațional a actelor procesuale întocmite la începerea procesului contravențional, a celor întocmite în procesul examinării cauzei.

63. Modalitatea înregistrării în Sistemul informațional a cauzelor contravenționale este stabilită în Regulamentul cu privire la evidența unică a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2022.

64. Contravenția se consideră luată la evidență doar după ce Raportul privind înregistrarea contravenției, întocmit și completat în modul corespunzător este înregistrat în Sistemul informațional.

65. Rezultatele examinării cauzelor contravenționale remise spre examinare altor autorități sau în instanța de judecată se introduc în Sistemul informațional de către persoana responsabilă de evidența contravențiilor.

66. Persoana responsabilă de evidența contravențiilor asigură plenitudinea informației privind cauzele contravenționale remise spre examinare altor autorități sau instanței de judecată.

67. Datele actelor de evidență se înregistrează în Sistemul informațional în cel mult 24 de ore de la momentul completării formularului cu numerotație specială.

68. La înregistrarea în Sistemul informațional a datelor din conținutul documentelor și actelor procesuale, persoana responsabilă de evidența contravențiilor asigură anexarea variantei scanate a acestora.

VI. ACTELE PROCESUALE UTILIZATE ÎN PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

69. Registre de evidență:

- 1) Registrul de primire și folosire a formularelor cu numerotație specială, anexa nr. 10.
- 2) Registrul de evidență a contravențiilor, anexa nr. 11.
- 3) Registrul de evidență a proceselor-verbale cu privire la contravenție, anexa nr. 12.

70. Registrul de primire și folosire a formularelor cu numerotație specială reprezintă documentul de evidență cantitativă de primire, predare și restituire a formularelor cu numerotație specială, folosite pentru completarea actelor procesuale în cadrul procesului contravențional (în continuare - *Registrul formularelor*).

71. Registrul formularelor se gestionează de către persoana responsabilă de evidența contravențiilor.

72. Formularele cu numerotație specială se transmit de la un angajat la altul din cadrul autorității competente contra semnătură.

73. În cazul modificării raportului de serviciu al agentului constatatator sau aflării acestuia în concediu, formularele cu numerotație specială necompletate se transmit conducătorului autorității competente din care face parte agentul constatatator în termen de trei zile lucrătoare din momentul emiterii actului administrativ.

74. Revizia utilizării formularelor cu numerotație specială se efectuează trimestrial de către conducătorului autorității competente.

75. În perioada reviziei și în procesul completării rezervei de formulare cu numerotație specială, agenții constatatatori prezintă, la solicitarea persoanei responsabile, formularele cu numerotație specială necompletate care au fost primite anterior.

76. Rezultatele reviziei se reflectă într-o notă informativă, ce se prezintă, conducătorului autorității competente pentru informare și după caz dispunere a măsurilor de rigoare.

77. Înscriserile în formularele cu numerotație specială și în registre se fac citeț, fără abrevieri, cu pix albastru.

78. În conținutul actelor procesuale completate pe formularele cu numerotație specială nu se admit rectificări, completări sau alte modificări.

79. În cazul necesității efectuării unor rectificări, completări sau altor modificări, se completează un nou formular cu numerotație specială, în care se face consemnarea respectivă.

80. Formularele cu numerotație specială în care au fost comise greșeli, care au fost pierdute, sustrase sau deteriorate, inclusiv ca urmare a impedimentului care justifică neexecutarea obligației, se casează în temeiul rezultatelor anchetei de serviciu.

81. Informația privind casarea formularelor cu numerotație specială se procesează în Sistem în termen de până la șapte zile lucrătoare de la data aprobării încheierilor anchetelor de serviciu.

82. Registrul de evidență a contravențiilor reprezintă un document de evidență primară a cauzelor contravenționale înregistrate de către agenții constatați.

83. Rubricile Registrului de evidență a contravențiilor se completează citeț, fără corectări și exhaustiv.

84. Agentul constator care a completat formularul cu numerotație specială asigură obținerea de către Direcție a informației privind deciziile asupra cauzelor contravenționale, remise conform competenței instanței de judecată și introduce în sistem datele privind amenzile aplicate și achitate.

85. Registrul de evidență a proceselor-verbale cu privire la contravenție reprezintă documentul de evidență a proceselor-verbale cu privire la contravenții, întocmit în privința persoanelor care au săvârșit contravenții.

86. Agentul constator care a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție, introduce datele în Registru în modul prevăzut de prezenta instrucțiune.

VII. REGIMUL JURIDIC DE UTILIZARE A DATELOR DIN REGISTRUL DE STAT AL SISTEMULUI INFORMAȚIONAL AUTOMATIZAT DE EVIDENȚĂ UNICĂ A CONTRAVENȚIILOR, A CAUZELOR CONTRAVENȚIONALE ȘI A PERSOANELOR CARE AU SĂVÂRȘIT CONTRAVENȚII

87. Accesul la datele din Registru de stat al contravențiilor al Sistemul informațional, se acordă în conformitate cu Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație și Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

88. Utilizatorul Sistemului informațional este autoritatea competentă de protejarea patrimoniului cultural imobil, prin agenții constatați.

89. Utilizatorul beneficiază de drepturi egale de acces la informația din Registrul electronic și nu sunt obligați să justifice, în fața posesorului Registrului, necesitatea obținerii informației solicitate, excepție fiind o categorie specială de date cu caracter personal, anume cea referitoare la condamnările penale, sancțiunile contravenționale și măsurile procesuale de constrângere, care impune un regim special de protecție și este considerată informație cu acces limitat.

90. Accesul la Sistemul informațional este condiționat de rolul utilizatorului. Astfel, persoana care efectuează înregistrări are acces tehnic la datele din Registru, ceea ce presupune introducerea, actualizarea, modificarea și corectarea informației înregistrate de aceasta. Restul utilizatorilor au acces informațional la datele din Registru, ceea ce presupune vizualizarea informației numai în formatul individual permis pentru fiecare utilizator în parte. Rolul și accesul utilizatorilor la datele din sistemul informațional este operat de către Serviciul Tehnologii Informaționale a Ministerului Afacerilor Interne.

91. Punerea la dispoziție de către posesor, deținător și participanți a datelor din Registrul de stat se realizează prin:

- 1) acordarea accesului autorizat la Sistemul informațional;
- 2) eliberarea documentelor pe suport de hârtie, conform prevederilor normative;
- 3) acordarea informației prin intermediul poștei electronice sau al altor mijloace de comunicații electronice/aplicații web, conform prevederilor normative.

92. Acordarea accesului la datele din Registrul de stat se efectuează prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

93. Se interzice utilizarea datelor din Registrul de stat în scopuri contrare legii și care pun în pericol securitatea informațională.

94. Datele cu caracter personal ale persoanelor fizice se utilizează în conformitate cu actele normative privind protecția datelor cu caracter personal.

95. Destinatarul datelor din Registrul de stat nu este în drept să modifice datele obținute din Registrul de stat, iar la utilizarea acestora este obligat să indice sursa lor.

VIII. MODALITATEA DE CONECTARE (DECONNECTARE) A PARTICIPANȚILOR LA REGISTRUL DE STAT AL CONTRAVENȚIILOR

96. Accesul la informația din Registrul de stat pentru participant (agent constatator) se acordă de către deținătorul Registrului (Serviciul tehnologiei informaționale al Ministerului Afacerilor Interne) în temeiul demersului oficial, cu specificarea numărului necesar de locuri automatizate de muncă și a datelor personale ale utilizatorilor.

97. Deținătorul Registrului de stat execută lucrările necesare de instalare a mijloacelor software la locurile de muncă autorizate ale participanților și acordă suport la conectarea acestora la Sistem, cu semnarea dintre părți a actului de instalare-primire a locurilor de muncă.

98. Funcționarea Registrului de stat este suspendată de către deținătorul acestuia în următoarele cazuri:

1) în timpul efectuării lucrărilor profilactice ale complexului de mijloace software și hardware al Registrului;

2) la apariția impedimentului care justifică neexecutarea obligației;

3) la încălcarea sistemului securității informaționale, dacă aceasta prezintă pericol pentru funcționarea Registrului de stat al contravențiilor.

99. Lucrările profilactice în complexul de mijloace software și hardware al Registrului de stat al contravențiilor se efectuează după notificarea, în scris, inclusiv prin mijloace electronice, a participanților, cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de începerea lucrărilor, cu indicarea termenului de finalizare a acestora.

100. În cazul apariției impedimentului care justifică neexecutarea obligației, precum și al dificultăților tehnice în funcționarea complexului de mijloace software și hardware al Registrului de stat al contravențiilor din vina terțelor persoane, este posibilă suspendarea funcționării sistemului informațional, cu notificarea ulterioară a participanților.

101. Revocarea dreptului de acces la Registrul de stat al contravențiilor pentru utilizatorii participanților se efectuează în una dintre următoarele situații:

1) în temeiul cererii (demersului) conducătorului acestuia;

2) încetarea raporturilor de muncă/de serviciu ale utilizatorului;

3) la intervenirea modificărilor raporturilor de muncă/de serviciu, în cazul în care noile atribuții nu impun accesul la datele Registrului de stat al contravențiilor;

4) la constatarea de către deținător sau participant a încălcării de către utilizatorul a sistemului securității informaționale a Registrului de stat al contravențiilor.

102. Lucrările necesare de înlăturare a mijloacelor software de la locul de muncă al participantului sistat se execută în termenul coordonat cu participantul, cu semnarea actului de excludere a acestuia.

IX. ASIGURAREA PROTECȚIEI ȘI SECURITĂȚII INFORMAȚIEI ȘI RESURSELOR INFORMAȚIONALE ALE REGISTRULUI

103. Măsurile de protecție și securitate a informației cu caracter contravențional din Registrul de stat al contravențiilor reprezintă o parte componentă a lucrărilor de creare, dezvoltare și exploatare a Registrului și se efectuează neîntrerupt de către toți participanții.

104. Obiecte ale asigurării protecției și securității informației din Registrul de stat al contravențiilor se consideră:

1) masivele informaționale, indiferent de formele păstrării, bazele de date, suporturile materiale care conțin informații cu caracter contravențional;

2) sistemele informaționale, operaționale, sistemele de gestionare a bazelor de date și alte aplicații care asigură activitatea Registrului;

3) sistemele de comunicații electronice, rețelele, inclusiv mijloacele de confecționare și multiplicare a documentelor și alte mijloace tehnice de prelucrare a informației.

105. Protecția informației cu caracter contravențional din Registrul de stat al contravențiilor se efectuează prin următoarele metode:

1) prevenirea conexiunilor neautorizate la rețelele de comunicații electronice și a interceptării cu ajutorul mijloacelor tehnice a datelor din Registrul de stat al contravențiilor, transmise prin aceste rețele, asigurată prin folosirea metodelor de cifrare și criptare a acestei informații, inclusiv cu utilizarea măsurilor organizatorice, tehnice și de regim;

2) excluderea accesului neautorizat la datele din Registrul de stat al contravențiilor, asigurată prin folosirea mijloacelor speciale tehnice și de program, cifrarea acestei informații, inclusiv prin măsurile organizatorice și de regim;

3) prevenirea acțiunilor speciale tehnice și de program, care condiționează distrugerea, modificarea datelor sau defecțiuni în funcționarea complexului tehnic și de program, asigurată prin metoda folosirii mijloacelor de protecție speciale tehnice și de program, inclusiv a programelor licențiate, a programelor antivirus, organizarea sistemului de control al securității software-ului și efectuarea periodică a copiilor de siguranță;

4) prevenirea acțiunilor intenționate și/sau neintenționate ale utilizatorilor, care pot conduce la distrugerea sau modificarea datelor din Registrul de stat al contravențiilor.

106. Fiecare participant elaborează, aprobă și organizează implementarea documentului care stabilește politica de securitate informațională pentru asigurarea respectării regulilor, standardelor și normelor general acceptate în domeniul securității informaționale, cu includerea:

107. Utilizatorul Registrului de stat al contravențiilor din cadrul autorității competente va respecta politica de securitate informațională pentru asigurarea respectării regulilor, standardelor și normelor general acceptate în domeniul securității informaționale, inclusiv:

1) principalelor măsuri tehnico-organizatorice necesare pentru asigurarea funcționării Registrului de stat al contravențiilor;

2) procedurilor interne ce exclud cazurile de modificare neautorizată a mijloacelor software ale Sistemului și/sau a informației din Registrul de stat al contravențiilor;

3) procedurilor de control intern privind respectarea condițiilor de securitate informațională.

108. În cazul operării cu informația din Registrul de stat al contravențiilor, ce a devenit cunoscută utilizatorului în urma activității sale, este asigurat regimul de confidențialitate, care presupune următoarele acțiuni:

1) limitarea numărului persoanelor cu drept de acces la datele din Registrul de stat al contravențiilor;

2) monitorizarea procedurii de admitere și delimitarea funcțională a responsabilităților persoanelor care au acces la informația din Registrul de stat al contravențiilor;

3) identificarea și autentificarea utilizatorilor cu folosirea mijloacelor moderne de autentificare;

4) executarea măsurilor de protecție a informației în cadrul păstrării, prelucrării și transmiterii acesteia prin intermediul canalelor de comunicații electronice.

X. CONTROLUL ȘI RĂSPUNDEREA

109. Ținerea Registrului este supusă controlului intern și extern.

110. Controlul intern se efectuează de către șeful subdiviziunii autorității competente, care verifică periodic corectitudinea și veridicitatea informației introduse în Sistemul informațional de către persoana responsabilă de evidența contravențiilor și prezintă rezultatele verificării conducătorului ierarhic superior.

111. Controlul extern privind crearea, ținerea, reorganizarea și lichidarea Registrului de stat este exercitat de către autoritatea abilitată prin lege în acest sens.

112. Controlul legalității operațiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal desfășurate în Sistemul informațional se efectuează de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

113. Responsabilitatea pentru organizarea și funcționarea Registrului de stat se atribuie deținătorului Registrului.

114. Persoanele competente care au acces la informațiile din Registrul de stat, precum și destinatarul informațiilor ce conțin date cu caracter contravențional poartă răspundere, conform actelor normative, pentru divulgarea, transmiterea informațiilor persoanelor terțe și pentru utilizarea acestora în scopuri personale.

SECRETAR INTERIMAR
AL CONSILIULUI

Adrian TALMACI

nr. _____ din _____ 2026

Original

Numărul de înregistrare _____
Codul agentului constatator _____

Seria XXX _____
Nr. _____

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

1. Data încheierii: _____, ora _____, locul încheierii _____
2. **Agentul constatator:** calitatea _____, numele _____, prenumele _____, denumirea autorității pe care o reprezintă _____, adresa juridică _____
3. **Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:**
  - 3.1. **Persoana fizică/cu funcție de răspundere:** numele _____, prenumele _____, data nașterii _____, cetățenia _____, sexul _____, ocupația _____, identificat prin _____, seria _____, numărul _____, eliberat de _____, la _____, **IDNP** _____, domiciliul _____
  - 3.2. **Persoana juridică:** denumirea _____, sediul _____, **IDNO** _____, reprezentantul _____
4. **Timpul săvârșirii:** ziua _____, luna _____, anul _____, ora _____ sau perioada săvârșirii _____
5. **Locul săvârșirii:** _____
6. **Fapta contravențională** _____:
_____
_____
_____
cauzând paguba _____,
comisă cu mijlocul de transport sau cu alte mijloace _____,
marca/model _____, n.î/nr. _____, ignorând prevederile _____,
prin ce a comis o contravenție, prevăzută la art. _____ din
Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.
7. **Corpuri delictive:** _____
8. **Părintele/reprezentantul legal/apărătorul:** _____
9. **Interpret/traducător:** _____ am făcut cunoștință cu prevederile art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 _____
(semnătura)
10. **Mijloace tehnice,** inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic: _____
11. **Anexe:** _____
12. **Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:** _____
13. **Obiecțiile și probele victimei:** _____
14. **Procesul-verbal a fost încheiat în** _____
(prezența/absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)
15. **Martor asistent:** _____
(numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR: (se specifică)
(persoanei competente să soluționeze cauza)

<p>I. De sancționare</p> <p>Sancțiunea ..... principală:</p> <p>Sancțiunea ..... complementară:</p> <p>Puncte de penalizare acumulate inițial: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>Total puncte de penalizare acumulate: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p> <p>Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către contravenient:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> <td style="width: 12.5%;"><input type="text"/></td> </tr> </table> <p>II. De încetare a procesului contravențional</p> <p>.....</p> <p style="font-size: small;">(se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptelor)</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<p>III. De remitere a cauzei funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constataitor, sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată</p> <p>Temei: .....</p> <p>Destinatar: .....</p> <p style="font-size: x-small;">(datele autorității din care face parte funcționarul abilitat/autorității competente/instanței de judecată)</p> <p>Adresa: .....</p> <p>Cu recomandarea: .....</p>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constataitor sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constataitor este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>).

18. Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru ce semnez:

.....

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

19. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 383, 384, 387 și 448 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constataitor și am primit copia procesului-verbal, pentru ce semnez:

.....

(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

20. SEMNĂTURA ..... (agentul constataitor) ..... (părintele/reprezentantul legal/apărătorul) ..... (victimă) ..... (martor)

(persoana competentă să soluționeze cauza)

Numărul de înregistrare
 Codul agentului constatator

Seria XXX
 Nr.

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

1. Data încheierii: ....., ora ....., locul încheierii .....

2. Agentul constatator: calitatea ....., numele ....., prenumele ....., denumirea autorității pe care o reprezintă ....., adresa juridică .....

3. Persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional:

3.1. Persoana fizică/cu funcție de răspundere: numele ....., prenumele ....., data nașterii ....., cetățenia ....., sexul ....., ocupația ....., identificat prin ....., seria ....., numărul ....., eliberat de ....., la ....., IDNP

domiciliul ....., IDNO reprezentantul .....

4. Timpul săvârșirii: ziua ....., luna ....., anul ....., ora ..... sau perioada săvârșirii .....

5. Locul săvârșirii: .....

6. Fapta contravențională: .....

cauzând paguba ....., comisă cu mijlocul de transport de tip ....., marca/model ....., n.î. ....., ignorând prevederile ....., prin ce a comis o contravenție, prevăzută la art. .... din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

7. Corpuri delictive: .....

8. Părintele/reprezentantul legal/apărătorul: .....

9. Interpret/traducător: ..... am făcut cunoștință cu prevederile art. 312 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002. (semnătura)

10. Mijloace tehnice, inclusiv din categoria celor certificate, omologate și verificate metrologic: .....

11. Anexe: .....

12. Obiecțiile și probele persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional: .....

13. Obiecțiile și probele victimei: .....

14. Procesul-verbal a fost încheiat în ..... (prezența/absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

15. Martor asistent: ..... (numele, prenumele, adresa de domiciliu și numărul de telefon)

16. DECIZIA AGENTULUI CONSTATATOR: (se specifică) (persoanei competente să soluționeze cauza)	
I. De sancționare Sancțiunea principală:	III. De remitere a cauzei funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată
Sancțiunea complementară:	
Puncte de penalizare acumulate inițial: <input type="text"/>	Temei: .....
Total puncte de penalizare acumulate: <input type="text"/>	Destinatar: .....
Cheltuieli aferente procesului contravențional suportate de către	(datele autorității din care face parte funcționarul abilitat/autorității competente/instanței de judecată)
<input type="text"/>	

II. De încetare a procesului contravențional <small>(se indică cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei)</small>	Adresa:..... Cu recomandarea: .....
--	--

Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8). Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

17. Amenda poate fi achitată în numerar, prin intermediul oricăror bănci din Republica Moldova, sucursale sau reprezentanțe ale acestora și la terminale de plată, precum și online, prin intermediul Internet banking, mobile banking, aplicațiilor bancare disponibile din Republica Moldova, inclusiv prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (<https://mpay.gov.md>).

18. Recunosc săvârșirea contravenției și accept sancțiunea stabilită, fapt pentru ce semnez:

.....
(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

19. Mi s-au adus inițial la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 34, 378, 383, 384, 387 și 448 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, specificate pe verso. Am luat cunoștință cu conținutul procesului-verbal, mărimea amenzii prevăzute pentru contravenția respectivă și, în cazul convenirii asupra acordului de colaborare, cu decizia agentului constator și am primit copia procesului-verbal, pentru ce semnez:

.....
(semnătura persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional)

20. SEMNĂTURA

.....
(agentul constator)

.....
(părintele/reprezentantul legal/apărătorul)

.....
(victimă)

.....
(martor)

(persoana competentă să soluționeze cauza)

**ÎN ATENȚIA PERSOANEI ÎN A CĂREI PRIVINȚĂ A FOST ÎNTOCMIT
PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE**

(Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, în vigoare din 31.05.2009)

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- a) la apărare;
- b) să cunoască fapta imputată;
- c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
- d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
- e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisii împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
- f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
- g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
- h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
- i) să prezinte probe;
- j) să formuleze cereri;
- k) să conteste decizia asupra cauzei;
- l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
- m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
- n) să solicite audierea martorilor;
- o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
- p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
- q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
- r) să fie informat de agentul constator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
- s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
- t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
- u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.

(3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

(4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:

- a) să se prezinte la citirea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
- b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
- c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolscoptică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
- d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constator competent sau a instanței;
- e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constator și ale președintelui ședinței de judecată;
- f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședință fără învoirea dată de președintele ședinței.

(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

(6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 34. Amendă

(1) Amendă este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amendă se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei.

(2) Amendă se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

(2¹) Amendă se aplică persoanelor juridice în limitele stabilite de articolul din partea specială a cărții întâi a prezentului cod, după caz:

- a) amendă de la 10 la 1500 de unități convenționale;
- b) amendă în mărimea valorii produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.

(2²) Comiterea repetată de către persoana juridică, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime dublă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2³) Comiterea de către persoana juridică a treia oară și mai mult, în decursul unui an, a încălcărilor specificate în partea specială a cărții întâi a prezentului cod se sancționează cu amendă în mărime triplă din suma amenzii în valoarea limitei maxime, indicată în partea specială a cărții întâi.

(2⁴) Amendă se achită de către contravenient în mod benevol în termen de 30 de zile de la data stabilirii acesteia.

(2⁵) Amenzile aplicate pentru săvârșirea contravențiilor se virează în bugetul de stat, cu excepția celor prevăzute la alin. (2⁶)-(2⁹).

(2⁶) Amenzile aplicate de către comisia administrativă de pe lângă autoritatea publică locală executivă pentru contravențiile prevăzute la art. 398 se virează în bugetul local respectiv.

(2⁷) Amenzile aplicate de către organele Serviciului Fiscal de Stat pentru contravențiile prevăzute la art. 263 alin. (2) se virează în bugetul asigurărilor sociale de stat.

(2⁹) Amenzile aplicate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină pentru săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 413 se virează în bugetul fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

(3) Contravenientul este în drept să achite jumătate din amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale și contravenientul nu și-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

(3¹) Evidența executării sancțiunilor amenzilor se ține în Registrul debitorilor. Conținutul Registrului debitorilor, modul de ținere a acestuia și modul de evidență a executării sancțiunilor amenzilor se reglementează de către Guvern.

(4) Dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amendă în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu:

- a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amendă prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol;
- b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an;
- c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore;
- d) arest contravențional, calculându-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ține cont de restricțiile prevăzute la art. 38 alin. (4).

(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite pentru contravențiile prevăzute la art. 228-245 poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la un an.

(6) Pentru situațiile enumerate la alin. (4) lit. a), c) și d), privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an poate fi aplicată ca sancțiune complementară.

(7) În cazurile prevăzute la alin. (4), suma neachitată a amenzii stabilite persoanei juridice poate fi înlocuită cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(8) Amendă se înlocuiește de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. În cazul în care sancțiunea este aplicată de către instanța de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanța care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.

Articolul 378. Dreptul la apărare

(1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).

(3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștință persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.

(4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (1)¹ din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 383. Cheltuielile aferente procesului contravențional

(1) Cheltuielile de administrare și de conservare a probelor, de retribuire a apărătorului, alte cheltuieli aferente procesului contravențional se suportă de contravenient, dacă a fost aplicată o sancțiune contravențională, în modul stabilit de legislație. Plata cheltuielilor judiciare se efectuează în conformitate cu art. 229 din Codul de procedură penală.

(2) Victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

(3) Persoana în a cărei pricină a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Articolul 387. Victima

(1) Este victimă persoana fizică sau persoana juridică căreia, prin contravenție, i-au fost cauzate prejudicii morale, fizice sau materiale.

(2) Victima își realizează drepturile și își execută obligațiile personal ori prin reprezentanți, în condițiile legii. Dacă victima este un minor sau o persoană în stare de ireponsabilitate, drepturile ei sunt realizate de reprezentanții săi legali în modul stabilit de prezentul cod.

(3) Victima are dreptul:

a) la înregistrarea neîntârziată a cererii sale în modul stabilit, la soluționarea cererii de către agentul constator, la informare privitor la decizia adoptată;

b) să prezinte documente, alte mijloace de probă în vederea confirmării pretențiilor sale;

c) să-și retragă cererea în cazurile prevăzute de lege;

d) să atace decizia autorității competente să soluționeze cauza contravențională;

e) să fie asistată în procesul contravențional de un apărător ales;

e¹) să ia cunoștință de toate procesele-verbale ale acțiunilor procesuale la care a participat, să ceară completarea acestora sau includerea obiecțiilor sale în procesul-verbal;

e²) să ia cunoștință de materialele dosarului contravențional după încheierea acțiunilor agentului constator întreprinse în vederea constatării faptei contravenționale și după remiterea dosarului spre examinare și să noteze orice informații din dosar;

f) să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, deciziile luate și hotărârile adoptate în cauza respectivă;

g) să i se elibereze, la solicitare scrisă sau verbală, copii de pe alte materiale decât cele indicate la lit. e²), cu respectarea regimului informațiilor care constituie secret de stat, bancar, comercial, al informațiilor oficiale cu acces limitat sau al datelor cu caracter personal. Copiile se eliberează contra unei plăți stabilite de către Guvern, care nu va depăși cheltuielile suportate de către agentul constator sau de către instanța de judecată pentru eliberarea acestora.

(4) Victima este prevenită în scris că răspunde pentru declarații calomnioase.

(5) Victima este obligată:

a) să se prezinte la citarea autorității competente, să dea explicații la solicitarea acesteia;

b) să prezinte, la cererea autorității competente, documente și alte mijloace de probă de care dispune, mostre pentru cercetare comparativă;

c) să accepte, la cererea autorității competente, a fi supusă examenului medical în cazul în care pretinde că i s-a cauzat un prejudiciu fizic;

d) să se supună dispozițiilor legitime ale reprezentantului autorității competente sau ale președintelui ședinței de judecată.

(6) Victima are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.

Articolul 448. Contestația împotriva deciziei agentului constator asupra cauzei contravenționale

(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmănării copiilor de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).

(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.

(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.

(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 5 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

(5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.

(6) În cazul prevăzut la alin. (2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.

(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.

(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat.

A N E X Ă
la Procesul-verbal cu privire la contravenție
întocmit la data de _____

Partea I
Planul de remediere

Nr. crt.	Fapta contravențională constatată	Măsurile de remediere stabilite	(data întocmirii)
			Termenul de remediere
1			
2			
3			

Alte mențiuni

_____
_____
_____

Agent constatatator

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

_____
(nume, prenume, semnătura)

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

Partea a II-a
Realizarea planului de remediere

Nr. crt.	Măsura de remediere stabilită	(data verificării)
		Proporția în care s-a realizat
1		
2		
3		

Alte mențiuni

_____
_____
_____

Agent constatatator

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

_____
(nume, prenume, semnătura)

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

În cadrul cercetării au fost utilizate mijloace tehnico-științifice și fixate urme: _____

Obiecțiile participanților: _____

Declarațiile participanților: _____

Procesul verbal a fost dat citirii. Faptele consemnate corespund adevărului: _____

Anexă: _____

Copia procesului de cercetare la fața locului a. fost eliberată: _____

Agentul constatator:

_____
_____
_____

(semnătura)

Participanți/alte persoane:

_____
_____
_____

(semnătura)

Agentul constator: _____

Participanți: _____

Agentul constator:

Participanți/alte persoane:

(semnătura)

(semnătura)

**PROCES-VERBAL
de audiere a martorului**

_____
(locul încheierii)

„____” _____ 20____
(data, luna, anul)

a început la ora ____ : ____
s-a finisat la ora ____ : ____

Agent constator: _____
(funcția, numele, prenumele, subdiviziunea)

în locul _____

În conformitate cu prevederile art. 388 Cod contravențional, 102, 105, 106, 107, 109, 260 și 261 din Codul de Procedură Penală este audiat în calitate de martor:

Numele, prenumele _____

ziua, luna, anul nașterii _____ naționalitatea _____

Domiciliu _____

tel.: _____ ocupația _____

Actul de identitate _____ eliberat la _____ IDNP _____

Relațiile cu bănuitul _____

Înainte de a fi audiat ca martor mi-au fost explicate drepturile și obligațiile prevăzute de art. 388 din Codul Contravențional, inclusiv și preîntâmpinat pentru răspunderea ce o port pentru refuzul sau eschivarea de a face declarații conform prevederilor art. 313 din Codul penal și pentru declarațiile mincinoase cu bună știință, conform art. 312 din Codul penal.

_____
(semnătura)

Declarațiile doresc să le fac în limba _____ pe care o posed bine.

_____
(semnătura)

Traducător/interpret _____
(nume, prenume, viza de domiciliu)

Am fost avertizat asupra răspunderii ce o port, conform art. 312 Cod penal, pentru traducerea intenționat falsă.

_____
(semnătura traducătorului/interpretului)

La întrebările adresate pot comunica următoarele:

_____

_____

_____

Agentul constatator: _____ Martor: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Agentul constatator:

_____

_____

(semnătura)

Martor:

_____

_____

(semnătura)

Anexa nr. 7
la decizia Consiliului Municipal Chişinău
nr. _____ din _____ 2026

PROCES-VERBAL
de audiere a persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional

_____
(locul încheierii)

„____” _____ 20____
(data, luna, anul)

a început la ora ____ : ____
s-a încheiat la ora ____ : ____

Agent constator: _____
(funcţia, numele, prenumele, subdiviziunea)

în locul _____
în prezenţa/absenţa apărătorului/reprezentantului legal _____
cu participarea _____
(numele/prenumele şi calitatea participanţilor)

în legătură cu cercetarea cauzei contravenţionale, în corespundere cu prevederile articolelor 378, 384, 425 din Codul contravenţional, articolului 260 din Codul de procedură penală, a întocmit prezentul proces-verbal de audiere a persoanei în privinţa căreia a fost pornit proces contravenţional:

Numele, prenumele _____
ziua, luna, anul naşterii _____ naţionalitatea _____
Domiciliu _____
tel.: _____ ocupaţia _____
Actul de identitate _____ eliberat la _____ IDNP _____
Fiindu-i incriminată comiterea contravenţiei prevăzute de art. ____, alin. ____,
lit. ____ din Codul contravenţional

Drepturile şi obligaţiile în scris, prevăzute de art. 384 din Codul contravenţional, mi-au fost aduse la cunoştinţă.

Conform prevederilor art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional, accept/nu accept _____ a fi audiat.

Contravenţia ce mi se incriminează, _____ explicaţii în scris asupra acestora
(recunosc, nu recunosc)
doresc să le fac _____

_____
(personal, reprezentantul, agent constator)

Declaraţiile doresc să le fac în limba _____ pe care o posed bine.

_____
(semnătura)

Traducător/interpret _____
(nume, prenume, viza de domiciliu)

(agent constatator)

(participant)

(persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional)

Drepturile și obligațiile, prevăzute de articolele 378, 384 din Codul contravențional:

Articolul 378. Dreptul la apărare.

- (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.
- (2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).
- (3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.
- (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales

i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:

- a) la apărare;
  - b) să cunoască fapta imputată;
  - c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
  - d) să anunțe, în cazul reținerii. În termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
  - e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisi împotriva sa, împotriva radelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
  - f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
  - g) să aibă întreveneri cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor;
  - h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
  - i) să prezinte probe;
  - j) să formuleze cereri;
  - k) să conteste decizia asupra cauzei;
  - l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
  - m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competente să aplice sancțiunea contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, greșierului;
  - n) să solicite audierea martorilor;
  - o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constatator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
  - p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
  - q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
  - r) să fie informat de agentul constatator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
  - s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
  - t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
  - u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.
- (3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit. u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
- a) să se prezinte la citarea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
  - b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
  - c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolscoptică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
  - d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constatator competent sau a instanței;
  - e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator și ale președintelui ședinței de judecată;
  - f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședințe fără învoirea dată de președintele ședinței.
- (5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.
- (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Au fost aduse la cunoștință _____

(nume, prenume, semnătura)

**CONSIMȚĂMÂNTUL CU PRIVIRE LA VERIFICAREA
DATELOR CU CARACTER PERSONAL**

Eu, subsemnatul/a _____ subiect al datelor cu caracter personal, cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal sunt cunoscut și îmi exprim acordul de a fi prelucrate datele mele personale prin intermediul Sistemului informațional de date.

Scopul verificării datelor cu caracter personal: verificarea veridicității informației din documentele prezentate de către persoanele fizice și juridice, în vederea examinării cauzei contravenționale,

DECLAR

pe propria răspundere, că permit verificarea și utilizarea datelor cu caracter personal în cazul examinării cauzei contravenționale.

Prezentul consimțământ cu privire la verificarea datelor cu caracter personal este acordat pentru verificarea datelor mele personale, cât și eliberarea copiilor actelor necesare, cu durata necesară pentru ca informația din documentele prezentate să fie verificată și confirmată veridicitatea acesteia.

Îmi asum răspunderea de a nu divulga datele cu caracter personal a altor persoane participante la procesul contravențional.

Data _____

Numele, prenumele _____

Semnătura _____

A primit agentul constator _____
(numele, prenumele)

CITAȚIE

În temeiul art. 382 Cod contravențional

Cet. _____

(nume, prenume, domiciliu)

în legătură cu examinarea cazului _____

solicit să vă prezentați _____

(se indica data, ora și locul)

în calitate de _____ având cu sine actul de identitate.

Agent constator _____

(numele, prenumele, funcția)

_____
(semnătura)

Notă: în conformitate cu prevederile art. 382 alin. (5) din Codul contravențional, în cazul în care nu anunță autoritatea despre imposibilitatea de a se prezenta la data, ora și în locul indicate în citație ori în cazul în care nu se prezintă nemotivat, persoana poate fi supusă amenzii judiciare, în conformitate cu art. 201 din Codul de procedură penală, sau aducerii silite. Neprezentarea nemotivată a persoanei nu împiedică examinarea cauzei.

RECIPISĂ

Eliberată cet. _____

Precum că, la _____ în perioada de timp de la _____ până la _____
s-a aflat la sediul _____

Agent constator _____

_____
(numele, prenumele, funcția)

**REGISTRUL
DE PRIMIRE ȘI FOLOSIRE A FORMULARELOR CU NUMEROTAȚIE
SPECIALĂ**

(autoritatea administrației publice locale a municipiului Chișinău)

Început la _____ 20____
Încheiat la _____ 20____

Capitolul 1. Primirea formularelor (primele 10 foi)

Nr. crt.	Data recepționării	De unde au parvenit formularele și în ce bază (denumirea și numărul documentului)	Denumirea formularelor	Cantitatea	De la nr.: ..... până la nr.:	Formularele au fost recepționate de (funcția, numele, semnătura)
1	2	3	4	5	6	7

Capitolul 2. Consumul formularelor (pentru fiecare denumire de formular se eliberează foi aparte)

Nr. crt.	Data eliberării	Denumirea formularelor	Cantitatea	De la nr.:..... până la nr.:.....	Funcția, numele, semnătura agentului constatatator care a recepționat formularele	Formulare returnate (denumirea, seria, numărul); data, funcția, numele, semnătura persoanei responsabile de evidența contravențiilor
1	2	3	4	5	6	7

Anexa nr. 12
la decizia Consiliului Municipal Chișinău
nr. _____ din _____ 2026

**REGISTRUL
DE EVIDENȚĂ PROCESELOR-VERBALE CU PRIVIRE
LA CONTRAVENȚIE**

(autoritatea administrației publice locale a municipiului Chișinău)

Început la _____ **20**____
Încheiat la _____ **20**____

Nr.	Numărul/ seria procesului- verbal	Data întocmirii	Agent Constatator/ Cod agent constatator	Adresa	Circumstanțele cauzei	Data transmiterii spre examinare la instanța de judecată/alte	Decizia emisă
1	2	3	4	5	6	7	8